

És un fet incontestable que el món està canviant molt i molt ràpidament.

Tothom parla de globalització, de xarxes socials i de noves tecnologies amb un llenguatge tan natural que sembla que el model de societat actual hagi existit des de sempre.

El planeta no és el mateix avui que fa 50 anys: la població mundial està augmentant de forma imparable i els recursos són cada vegada més escassos i més cobejats. Els fluxos migratoris que provoquen les guerres, els desastres naturals i el canvi climàtic, amb centenars de milers de desplaçats, estan posant a prova la coordinació internacional i la resposta de les Administracions de països de tot el món.

Cada dia que passa s'estén la sensació de què tot és canviant i de què res és per a sempre.

La gravetat de la crisi econòmica ha afegit encara més incertesa i ha generalitzat un sentiment de pessimisme.

Davant dels riscos que ens amenacen, és moment de reflexionar, de planificar i de prendre decisions amb determinació i eficiència. És l'hora d'actuar i de transmetre missatges de confiança i d'optimisme.

Mai hem tingut tant com ara i, quantitativament, mai hem estat millor. Però per sorprenent que sembli, els anys que ens toca viure són més exigents que en qualsevol altra època de la història.

En paraules del sociòleg alemany Hartmut Rosa (recollides en l'edició de La Vanguardia del passat dia 27 de febrer) avui dia *no correm per arribar a algun lloc, sinó per no quedar enrere*; ja no és suficient caminar de pressa, cal córrer més que els altres per no quedar exclòs de tot.

És el sistema el que ens atrapa des de petits. Hi ha estudis científics sobre la dependència dels adolescents (i dels adults) respecte dels mòbils, els videojocs i la tecnologia de darrera generació. Es coneix la influència negativa que aquesta dependència pot tenir en les nostres vides, però de la mateixa manera que a determinades edats qui no participa a les xarxes socials queda segregat, l'empresa que no té portal a internet pràcticament no existeix en el sector. Les empreses i els professionals han hagut d'invertir i actualitzar-se en molts pocs anys.

I això només ha fet que començar... Qui no reaccioni a temps, està perdut!

Aquesta reflexió és extensiva a les comunitats nacionals, que naturalment també han d'adaptar-se als canvis i enfrontar-se als reptes de la cursa cap al futur.

Andorra té al davant una cruïlla i es veu apressada a prendre decisions vitals i que seran definitòries. Del que es faci avui en depèn el que rebran els nostres fills i les properes generacions. Ens compromet a tots i, sense excepcions, ens obliga a canviar els registres i a treballar. Cadascú en la seva ocupació ha d'esforçar-se en millorar. Que els canvis són exigents és una realitat, però qui esperi que les dificultats s'esvaeixin per elles mateixes s'equivoca i en un món tan competitiu es quedarà a mig camí. Qui no hi posi de la seva part, no podrà sobreviure. I l'interès general obliga a què així sigui: la bona feina dels uns beneficia a tots i, al contrari, la desídia de pocs pot posar en risc els esforços de tot el país.

Tinc la sensació de què els que vivim a Andorra som privilegiats es miri per on es miri: gaudim d'un entorn natural envejable, oferim una seguretat ciutadana excepcional, tenim a l'abast un sistema sanitari amb generoses cobertures... però és que, a més a més, en les qüestions de més actualitat i innovació, tenim per endavant un recorregut extraordinari.

La conjuntura i els escenaris que genera la modernitat ens afavoreixen. Ser un país petit hauria de facilitar la rapidesa del canvi: està demostrat que les empreses familiars tenen menys múscul però són més eficients per a adaptar-se i s'enfronten amb èxit a les grans multinacionals.

Andorra també ha de saber competir amb els grans, però per a això ha de saber jugar les seves cartes. El sistema tradicional es mostra esgotat i cal tenir una actitud dinàmica i professional, encarant els reptes amb confiança. Potser no som millors que ningú però segur que no som pitjors que tothom. Som diferents i hem de treure profit de la diferència amb treball, constància, humilitat i exigència. No es pot avançar sense canvis i no es pot canviar sense invertir: inversió en capital humà, en instal·lacions, en tecnologia i, bàsic, en actitud i excel·lència.

Ningú regala res i cal espavilar. Si no hi posem tot el que tenim, no hi haurà res a fer.

A l'Administració se li podrà demanar que proporcioni mitjans, que promogui reformes legislatives, que renovi instal·lacions obsoletes, que habiliti infraestructures i que aposti per la innovació. També se li ha d'exigir que instauri en el sector públic una nova manera de fer, un *m*

odus operandi

més àgil, modern i competitiu, que asseguri un temps de resposta atractiu per als inversors.

Ara bé, que ningú pensi que tot això és responsabilitat exclusiva de l'Estat. La complicitat i el compromís del sector privat, de tots nosaltres, són indispensables per avançar.

Els canvis s'han de fer des de baix i entre tots. La iniciativa pot ser pública, però els resultats no són possibles sense els privats, del primer a l'últim. Cal que tots oferim des de les nostres empreses un servei de qualitat amb efecte crida: hem d'aconseguir que ens vinguin a conèixer i, quan ho facin, que es vulguin quedar a treballar i a viure amb nosaltres. No només perquè fem les coses bé, sinó perquè els proporcionem les eines i els donem l'oportunitat de què també ells ho facin bé des d'aquí, en un entorn general que millora el que fins ara tenien.

Puc assegurar que molta gent de fora ho ha percebut i veu en el país una plataforma des d'on treballar i oferir-se als mercats internacionals. I ho diuen sense por. Alguns ja ho han fet i altres ho han començat a fer ara.

L'entrada en vigor dels CDI amb els nostres veïns (el firmat amb Espanya just ha entrat en

vigor aquest darrer mes de febrer) i el procés d'obertura econòmica han de poder atreure l'interès forà i han de poder portar al país iniciatives estrangeres d'economia real. I tant o més important: quan s'estableixin els hem de donar motius per a què no vulguin marxar, els hem de mostrar que per sobre de diferencials fiscals, som un producte selecte que s'ofereix des d'un aparador ben arreglat.

Tothom ha de contribuir a la seva manera i en la seva particular dimensió. I per això ens hem de creure capaços i confiar en les nostres possibilitats. No caiguem en l'error de deixar-ho tot per als de fora, perquè no és cert que tot el que ve de fora sigui millor.

Cal encomanar optimisme i confiança en el país. La imatge d'Andorra depèn de tots. L'èxit d'organització de la recent prova de la Copa del Món d'esquí n'és una bona demostració. És inimaginable un resultat tan rellevant sense comunió entre institucions, empreses i la generositat del gran nombre de voluntaris que hi ha participat. El ressó als mitjans internacionals no s'ha fet esperar i la reputació d'Andorra ha recuperat posicions.

Treballant així hi ha futur. Si tots estirem en la mateixa direcció els resultats arribaran.

Les darreres notícies en el sector financer ajuden a ser optimistes. Esperem el desenllaç que millor s'adigui amb els interessos de tots. Però per sobre de visions interessades, aprofitem el moment per provocar un canvi d'opinió, per obtenir-ne un retorn positiu i per iniciar campanyes de comunicació i de promoció internacionals que restitueixin el bon nom del país.

Procurem entre tots una nova imatge de país i mostrem a la comunitat internacional que sabem què volem i que el que volem és homologable als estàndards de professionalitat i de prestigi exigits pels organismes que ens examinen. És el moment.